

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

بیت

جناب آقای دکتر محمدباقر قالیباف

شهردار محترم تهران

سلام علیکم

بازگشت به نامه شماره ۱۰/۱۲۳۱۲۰۹ به تاریخ ۹۲/۱۱/۱۲ جنابعالی در خصوص بررسی لایحه « مجوز اخذ عوارض استقرار بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری در شهر تهران » که با قید دوفوریت ارائه و به شماره ۱۶۰/۲۴۰۳۷ به تاریخ ۹۲/۱۰/۱۳ در دبیرخانه شورای اسلامی شهر تهران ثبت و در چهل و دومین جلسه رسمی - علنی - فوق العاده شورای اسلامی شهر تهران (دوره چهارم) منعقد به تاریخ یکشنبه سیزدهم بهمن ماه سال ۱۳۹۲ اعلام وصول شده و بررسی دوفوریت آن در ردیف دوم دستور چهل و دومین جلسه علنی - فوق العاده شورای اسلامی شهر تهران به شماره ۱۶۰/۲۳۸۲۷ به تاریخ ۹۲/۱۱/۱۲ قرار گرفته و در جلسه مزبور که با حضور جنابعالی و نمایندگان محترم شهرداری تهران و بیست و هفت نفر از اعضای شورای اسلامی شهر تهران در روز یکشنبه سیزدهم بهمن ماه سال ۱۳۹۲ در محل تالار شورا به صورت رسمی منعقد شد دوفوریت بررسی آن مطرح و پس از مذاکرات انجام شده، کفایت مذاکرات اعلام و در خصوص دوفوریت آن اخذ رأی انجام شد که اکثریت آرای موافق (بیست و چهار رأی) اعضای شورای اسلامی شهر تهران حاضر در جلسه در زمان رأی گیری (بیست و هفت نفر) را احراز نمود متعاقباً مفاد لایحه مزبور مطرح و پس از مذاکرات انجام شده، کفایت مذاکرات اعلام و با لحاظ موارد اصلاحی و پیشنهادی در متن در خصوص مفاد آن مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره ذیل آن و جدول مربوط اخذ رأی انجام شد که به اتفاق آرای موافق (بیست و هفت رأی) اعضای شورای اسلامی شهر تهران حاضر در جلسه (بیست و هفت نفر) به تصویب رسید.

به پیوست متن مصوبه مزبور را جهت آگاهی و اقدام لازم ایفاد و ابلاغ می نماید.

بدیهی است وفق ماده هشتماد (۸۰) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ و اصلاحات قانونی بعدی آن، مصوبه مزبور در صورتی که تا دو هفته پس از تاریخ ابلاغ مورد اعتراض مسئولین ذیربط قرار نگیرد لازم الاجرا خواهد بود. ۱۳۹۲/۱۲/۱۷

احمد مسجدی

رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت :

- جناب آقای رحمانی فضلی وزیر محترم کشور جهت استحضار
- رئیس محترم مجمع نمایندگان استان تهران در مجلس شورای اسلامی جهت استحضار و ابلاغ به نمایندگان محترم مردم تهران.
- روسای محترم کمیسیون های اصلی شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار و رویت دیگر اعضای محترم آن کمیسیون ها.
- معاون محترم نظارت شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار.
- فرماندار محترم تهران جهت استحضار.
- رئیس محترم شورای اسلامی استان تهران جهت استحضار.
- رئیس شورای اسلامی شهرستان تهران.
- روابط عمومی و بین الملل شورای اسلامی شهر تهران جهت درج در پایگاه اینترنتی شورا.
- اداره مصوبات (۱۷) .

متن مصوبه

« مجوز اخذ عوارض استقرار شعب بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری

در شهر تهران »

(مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره ذیل آن و جدول مربوط ممهور به مهر

شورای اسلامی شهر تهران)

مصوب چهل و دومین جلسه رسمی - علنی - فوق العاده

شورای اسلامی شهر تهران (دوره چهارم)

به تاریخ یکشنبه سیزدهم بهمن ماه

سال ۱۳۹۲

(۴/۹۲/۴۲/۲)

این مصوبه در پایگاه اینترنتی شورای اسلامی شهر تهران به نشانی [http:// shora.tehran.ir](http://shora.tehran.ir)

قابل دسترسی است.

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

شماره:

تاریخ:

پوست:

ماده واحده :

در اجرای تبصره یکم (۱) ماده پنجاهم (۵۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده و بند شانزدهم (۱۶) از ماده هفتاد و یکم (۷۱) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ و قانون لغو ماده نودم (۹۰) قانون محاسبات عمومی - مصوب سال ۱۳۶۶، به منظور تأمین بخشی از هزینه‌های خدمات عمومی شهر از استفاده‌کنندگان آن و برقراری عدالت اجتماعی، به شهرداری تهران اجازه داده می‌شود از ابتدای سال ۱۳۹۳ عوارض استقرار شعب بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری را از کلیه بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری و مشابه آن‌ها در سطح شهر تهران به روش زیر دریافت و به حساب درآمدی شهرداری تهران واریز نماید.

$$V = \frac{\sqrt{S \times P}}{100} \times M \times T$$

V= عوارض ماهیانه استقرار

S= مساحت زیر بنا

P= قیمت منطقه‌ای یک متر مربع بنا

M=۲۰۰۰۰۰ (ریال) عوارض پایه استقرار

T= ضریب تعدیل

تبصره یکم (۱) :

ضریب تعدیل (T) بر اساس جدول پیوست که جزء لاینفک این مصوبه می‌باشد تعیین می‌شود.

تبصره دوم (۲) :

واحدهای ستادی بانک‌ها و مؤسسات مالی، اعتباری مشمول پرداخت پنجاه درصد (۵۰٪) عوارض فوق‌الذکر می‌باشند.

تبصره سوم (۳) :

شهرداری تهران موظف است نسبت به وصول مطالبات معوقه بر اساس مصوبه « مجوز اخذ عوارض از فعالیت شرکت‌های دولتی و شرکت‌های وابسته به بنیادها و نهادهای مستقر در شهر تهران » - تصویبی در هفتاد و ششمین جلسه رسمی - دوره سوم شورا به تاریخ ۸۶/۱۱/۱۴ - ابلاغی به شماره

۱۷۱۹۲۱۳۷/۱۳۷۵/۱۱/۲۱ اقدام نماید.

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

شماره:

تاریخ:

۱۳۹۱

پیوست:

جدول ضریب تعدیل

ضریب تعدیل (T)	مساحت
۱	تا ۵۰۰ متر مربع
۱/۱	از ۵۰۱ تا ۶۰۰ متر مربع
۱/۲	از ۶۰۱ تا ۷۰۰ متر مربع
۱/۳	از ۷۰۱ تا ۸۰۰ متر مربع
۱/۴	از ۸۰۱ تا ۹۰۰ متر مربع
۱/۵	از ۹۰۱ تا ۱۰۰۰ متر مربع
۱/۷۵	از ۱۰۰۱ تا ۱۵۰۰ متر مربع
۲	از ۱۵۰۱ تا ۲۰۰۰ متر مربع
۲/۵	از ۲۰۰۱ تا ۳۰۰۰ متر مربع
۳	از ۳۰۰۱ تا ۴۰۰۰ متر مربع
۳/۵	از ۴۰۰۱ تا ۵۰۰۰ متر مربع
۴	از ۵۰۰۱ تا ۱۰۰۰۰ متر مربع
۴/۲	از ۱۰۰۰۱ تا ۱۵۰۰۰ متر مربع
۴/۴	از ۱۵۰۰۱ تا ۲۰۰۰۰ متر مربع
۴/۶	از ۲۰۰۰۱ تا ۲۵۰۰۰ متر مربع
۴/۸	از ۲۵۰۰۱ تا ۳۰۰۰۰ متر مربع
۵	از ۳۰۰۰۱ متر مربع به بالا

جمهوری اسلامی ایران

مجلس

جناب آقای عیسی فرهادی

معاون محترم استاندار و فرماندار تهران

سلام علیکم

بازگشت به نامه به شماره ۹۲/۱/۷۹۹۱ به تاریخ ۹۲/۱۲/۳ جنابعالی در خصوص رعایت مفاد تبصره یکم ذیل ماده پنجاهم قانون مالیات بر ارزش افزوده در مورد مصوبه « مجوز اخذ عوارض استقرار بانک ها و مؤسسات مالی و اعتباری در شهر تهران » به استحضار می رساند ، مصوبه مزبور در چهل و دومین جلسه رسمی - علنی - فوق العاده شورای اسلامی شهر تهران منعقد به تاریخ ۹۲/۱۲/۱۳ تصویب و طی نامه به شماره ۱۶۰/۱۸۴۱/۲۵۰۲۰ به تاریخ ۹۲/۱۱/۲۱ به شهردار محترم تهران ابلاغ شده است و مراتب در روزنامه های کثیرالانتشار جهت آگاهی شهروندان محترم تهران منتشر شده است . فلذا ترتیبات قانونی در این خصوص مرعی شده است. س. ۹۲/ ۹۲۵۵۵ (ل ۱۷)

احمد مسجدجامعی

رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت :

- روسای محترم کمیسیون های اصلی شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار و اطلاع به اعضای محترم آن کمیسیون ها
- اداره مصوبات یا اصل ضمیمه جهت درج در پرونده (ل ۱۷) -

۹۲/۱۲/۱۵

برس تعالی

شماره: ۹۳/۱/۱۰۲۵۲
تاریخ: ۱۳۹۳/۱۲/۲۷
موضوع: ندارد

جناب آقای مهندس خندان دل

معاون محترم عمران و توسعه امور شهری و روستایی وزارت کشور و دبیر هیئت حل اختلاف
شوراهای اسلامی کشور

سلام علیکم

با صلوات بر محمد و آل محمد (عج): احتراماً به پیوست تصویر نامه شماره

۹۳/۱/۹۱۹۲ مورخ ۹۳/۱۱/۲۷ موضوع اعتراض این فرمانداری به مصوبه مجوز "اخذ عوارض

استقرار شعب بانک ها و موسسات مالی و اعتباری در شهر تهران" و تصویر نامه شماره

۱۳۵۹۲۷ مورخ ۹۳/۱۲/۹ رئیس شورای اسلامی شهر تهران مبنی بر ارسال پاسخ آن

شورا به اعتراض این فرمانداری ارسال میگردد.

با عنایت به نامه شماره ۱۲۶۱۲۰ مورخ ۹۳/۱۰/۱۴ وزیر محترم کشور در خصوص لغو مصوبه

شماره ۱۳۷۴۵۳۸ مورخ ۹۲/۱۱/۲۱ موضوع "مجوز اخذ عوارض استقرار شعب بانک ها

و موسسات مالی و اعتباری در شهر تهران" و ایجاد تغییرات جزئی در مصوبه اخیر و عدم تأمین

نظر این فرمانداری خواشمند است دستور فرمائید در اجرای ماده (۸۰) قانون تشکیلات،

وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ و اصلاحات

قانونی بعدی آن موضوع در هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات شوراهای اسلامی

کشور، مطرح و نتیجه را امر به ابلاغ فرمایند.

پایگاه اطلاع رسانی
www.tehran.gov.ir
تلفن: ۸۸۷۵۰۴۳۸
۸۸۷۵۹۹۵۱
نماینده: ۸۸۷۵۹۹۵۶

فرماندهان شهید مطهری، نمایان میخمداد، نبش کوچه چهارم، فرمانداری تهران

بسمه تعالی

شماره: ۹۳/۱/۱۰۲۵۲
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۲/۲۷
پست: ندارد

موضوع کار:

- نامه شماره ۱۶۰/۲۰۰۹/۲۰۸۷۷ مورخ ۹۳/۱۱/۱۲ شورای اسلامی شهر تهران منضم به مصوبه مجوز اخذ عوارض استقرار شعب بانک ها و موسسات مالی و اعتباری در شهر تهران
- نامه شماره ۹۳/۱/۹۱۹۲ مورخ ۹۳/۱۱/۲۷ فرمانداری تهران موضوع اعتراض به مصوبه فوق
- نامه شماره ۱۶۰/۲۰۲۵/۳۴۱۸۷ مورخ ۹۳/۱۲/۹ شورای اسلامی شهر تهران موضوع ارسال پاسخ اعتراض فرمانداری تهران.

نایب فرماندار
معاون استاندار و فرماندار تهران

رونوشت:

جناب آقای دکتر قالیباف شهردار محترم تهران جهت استحضار

اداره کل دفتر شهردار تهران
دفترخانه مرکزی

۱۳۹۴ / ۱ / ۸

شماره: ۱۹۷۱

پایگاه اطلاع رسانی
www.tehran.gov.ir
تلفن: ۸۸۷۵۰۳۳۸
۸۸۷۵۹۹۵۱
نمابر: ۸۸۷۵۹۹۵۷

خیابان شهید مطهری، خیابان میزعماد، پخش کهنه چهارم، فرمانداری تهران

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهرستان
بیتسالی

شماره: ۱۳۰۳۰۱۵۱
تاریخ: ۹۳/۱۱/۱۵
پیوست

جناب آقای دکتر محمدباقر قالیباف

شهردار محترم تهران

سلام علیکم

بازگشت به نامه شماره ۱۰/۱۲۳۱۲۰۹ مورخ ۹۲/۱۱/۱۲ در خصوص لایحه «مجوز اخذ عوارض استقرار شعب بانکها و موسسات مالی و اعتباری در شهر تهران» که با قید دو فوریت و در چهل و دومین جلسه رسمی - علنی - فوق العاده شورای اسلامی شهر تهران (دوره چهارم) منعقد به تاریخ یکشنبه سیزدهم بهمن ماه سال ۹۲ مطرح و پس از مذاکرات انجام شده و با لحاظ موارد اصلاحی و پیشنهادی در متن در خصوص مفاد آن مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره ذیل آن و جدول مربوط اخذ رای انجام شد که به اتفاق آرای موافق (بیست و هفت رای) اعضای شورای اسلامی شهر تهران حاضر در جلسه (بیست و هفت نفر) به تصویب رسید و طی نامه شماره ۱۶۰/۱۸۴۱/۲۵۰۲۰ مورخ ۹۲/۱۱/۲۱ به جنابعالی ابلاغ گردید.

در اجرای بند شانزدهم (۱۶) ماده هفتاد و یکم (۷۱) و تبصره ماده هفتاد و هفتم (۷۷) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ مراتب طی نامه شماره ۱۶۰/۲۶۴۶۸ به تاریخ ۹۲/۱۲/۵ جهت تأیید به وزارت کشور ارسال شد که به پیوست پاسخ واصله از سوی وزیر محترم کشور به شماره ۱۲۶۱۲۰ به تاریخ ۹۳/۱۰/۱۴ مبنی بر لغو مصوبه مزبور را جهت استحضار و دستور اقدام ایفاد و ابلاغ

می نماید. ت/۹۳۱۰۲۷ (۱۷)

با احترام
مهدی جمران
رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت:

- جناب آقای رحمانی فضلی وزیر محترم کشور جهت استحضار.
- رئیس محترم مجمع نمایندگان استان تهران در مجلس شورای اسلامی جهت استحضار و ابلاغ به نمایندگان محترم مردم تهران.
- روسای محترم کمیسیون های اصلی شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار و رویت دیگر اعضای محترم آن کمیسیون ها.
- معاون محترم نظارت شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار.
- فرماندار محترم تهران جهت استحضار.
- رئیس محترم شورای اسلامی استان تهران جهت استحضار.
- رئیس محترم شورای اسلامی شهرستان تهران جهت استحضار.
- روابط عمومی و بین الملل شورای اسلامی شهر تهران جهت درج در پایگاه اینترنتی شورا.
- اداره مصوبات با اصل فستام جهت پیگیری و درج در پرونده (۱۷).

جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۱۶۰۲۶۴۲۸
تاریخ: ۹۲/۱۲/۵
پیوست:

بیتبیل

جناب آقای رحمانی فضلی
وزیر محترم کشور

سلام علیکم

به پیوست تصویر مصوبه « مجوز اخذ عوارض استقرار شعب بانک ها و موسسات مالی و اعتباری در شهر تهران » که در چهل و دومین جلسه رسمی - علنی - فوق العاده شورای اسلامی شهر تهران به تاریخ ۹۲/۱۱/۱۳ تصویب و به شماره ۱۶۰/۱۸۴۱/۲۵۰۲۰ به تاریخ ۹۲/۱۱/۲۱ به شهردار محترم تهران ابلاغ شده است و رونوشت آن جهت استحضار جنابعالی و فرماندار محترم تهران و سایر مراجع ذیربط نیز ایفاد گردیده است را ارسال می نماید.

با عنایت به مفاد بند شانزدهم (۱۶) الحاقی به ماده هفتاد و یکم (۷۱) و تبصره الحاقی به ماده هفتاد و هفتم (۷۷) قانون شوراها و بند بیست و ششم (۲۶) الحاقی به ماده پنجاه و پنجم (۵۵) قانون شهرداری ها و ماده دوازدهم (۱۲) آیین نامه اجرایی نحوه وضع و وصول عوارض و با امعان نظر به اهمیت اجرای مصوبه مزبور، خواهشمند است نسبت به تأیید آن اقدام و مراتب را امر به ابلاغ فرمایید. ق ۹۲/۲۰۰/۱۷

احمد مسجد جامعی
رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت:

- ۱- جناب آقای دکتر محمدباقر قالیباف شهردار محترم تهران، پیرو مصوبه ابلاغی به شماره فوق الذکر جهت استحضار.
- ۲- جناب آقای عیسی فرهادی معاون محترم استاندار و فرماندار تهران، پیرو رونوشت مصوبه فوق الذکر جهت استحضار.
- ۳- روسای محترم کمیسیون های اصلی شورا جهت استحضار.
- ۴- اداره مصوبات با اصل ضامنه (۱۷).

۹۲/۱۲/۵
۱۶۰۲۶۴۲۸

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

وزیر

شماره ۱۲۶۱۲۰
تاریخ ۹۳/۱۰/۱۴
پوست

برستانی

جناب آقای مهندس چمران ✓
رئیس محترم شورای اسلامی شهرستان

سلام علیکم

مستند به قسمت اخیر بند (۱۶) ماده (۷۱) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن و اختیار حاصله از تبصره ذیل ماده (۷۷) قانون مذکور، با توجه به مقرره جلسه مورخ ۹۳/۸/۱۸ هیات محترم وزیران (تصویر پیوست)، بدینوسیله مصوبه مورخ ۹۳/۱۱/۱۳ شورای اسلامی شهر تهران با عنوان «مجوز اخذ عوارض استقرار شعب بانکها و موسسات مالی و اعتباری در شهر تهران» لغو می گردد.

مکالم
مبارک‌زادگان ضعیفی

از طریق شبکه پیام دولت دریافت شد
تاریخ: ۹۳/۱۰/۱۵
دبیرخانه شهردار

دبیرخانه شورای اسلامی شهرستان
۹
۱۳۹۳/۱۰/۱۵
شماره ۱۶۰/۲۷۹۰۶

دفتر شهردار ✓
۱- امده جناب آقای شهردار
۲- رئیس محترم کمیسیون برنامه و بودجه
۳- رئیس محترم کمیسیون نظارت و محاسبات
چمران
۹۳/۱۰/۱۷

ضمیمه برگه نامه + آدرس محلی دستور - انبار کربلای معلی

شماره پرونده: ۹۳۰۹۸۰۹۰۰۰۳۴۱۶۱

شماره بایگانی شعبه: ۹۲۰۴۵۸۱

تاریخ تنظیم: ۱۳۹۴/۰۶/۱۵

پیوست:

شعبه اول اجرای احکام دیوان عدالت اداری
اجرای دادنامه

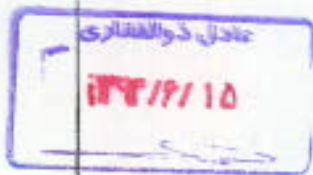
دیوان عدالت اداری

رئیس محترم شورای اسلامی شهر تهران - استان تهران

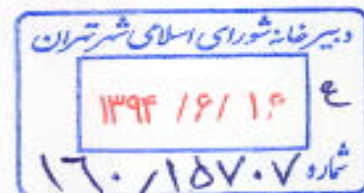
با سلام

نظر به اینکه به موجب رأی شماره ۲۷۵ الی ۲۹۲ مورخ ۱۳۹۴/۳/۱۸ صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ((مصوبه چهل و دومین جلسه شورای اسلامی شهر تهران مورخه ۱۳۹۲/۱۱/۱۳ شورای اسلامی شهر تهران با عنوان ساده واحده مجوز اخذ عوارض استقرار شعب بانکها و موسسات مالی و اعتباری در شهر تهران)) ابطال شده است لذا مراتب کان لم یکن شدن مصوب مذکور از تاریخ انتشار در روزنامه رسمی به واحدهای مربوط در اجرای مواد ۹۵ و ۱۰۷ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری ابلاغ و به قید فوریت نتیجه به این مرجع اعلام گردد بدیهی است در صورت استنکاف برابر مقررات ماده ۱۰۹ قانون مذکور عمل خواهد شد.

محمدرضا رفیعی
دادرسی شعبه اول اجرای احکام دیوان عدالت اداری

نشانی: تهران - ضلع جنوبی پارک شهر - خیابان بهشت - دیوان عدالت اداری - تلفن گویا: ۵۱۲۰۰

دیوان عدالت اداری

شعبه اول اجرای احکام دیوان عدالت اداری
اجرای دادنامه

شماره پرونده: ۵۹۲۹۸-۵۳۰۹۹۸۰۰۰۰

شماره بایگانی شعبه: ۵۲۴-۹۴

تاریخ تنظیم: ۱۳۹۴/۰۷/۰۲

پیوست:

رئیس محترم شورای اسلامی شهر تهران

با سلام

نظر به اینکه به موجب رأی شماره ۱۶۸۱ انی ۱۷۳۵ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۸ صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری « ماده واحده و ۳ تبصره از مصوبه شماره ۱۶۰/۱۸۴۱/۲۵۰۲۰-۹۲/۱۱/۲۱ اخذ عوارض استقرار بانکها و موسسات مالی و اعتباری » ابطال شده است لذا مراتب کان لم یکن شدن مصوب مذکور از تاریخ انتشار در روزنامه رسمی به واحدهای مربوط در اجرای مواد ۹۵ و ۱۰۷ قانون تشکیلات و آئین دادرسی دیوان عدالت اداری ابلاغ و به قید فوریت نتیجه به این مرجع اعلام گردد.

بدیهی است در صورت استنکاف برابر مقررات ماده ۱۰۹ قانون مذکور عمل خواهد شد.

محمدرضا رفیعی
دادرس شعبه اول اجرای احکام دیوان عدالت اداری

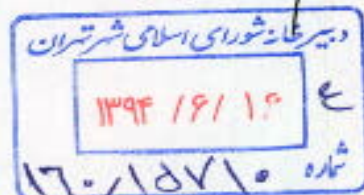
عادل ذوالفقاری

۱۳۹۴/۶/۱۵

نشانی: تهران - بلع جنوبی یارک شهر - خیابان بهشت - دیوان عدالت اداری - تلفن گویا: ۵۱۴۰۰

اداره محترم
حضرت امام به جناب آقای شهردار
ایشان محترم رسیدن بر نامه محترم

۹۴/۲/۱۶
شهر تهران
تاریخ: ۱۳۹۴/۶/۱۵
تبریز مطابقی و امضاء

جناب آقای شهردار
۱۳۹۴/۶/۱۵

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه آرای هیات عمومی

کلاسه پرونده:

شاکی:

موضوع: ابطال عوارض کسب و پیشه مشاغل، عوارض مالیات نه، عوارض ماهانه، عوارض افتتاح و بهای خدمات برای بانکها و عابر بانکها

تاریخ رأی:

دوشنبه 8 دی 1393

شماره دادنامه:

1681 الی 1735

بسم الله الرحمن الرحيم تاریخ دادنامه: 8/10/1393 مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ردیف کلاسه پرونده نام شاکی یا شکات طرف شکایت موضوع و مشخصات مصوبه مورد شکایت صفحه 1 92/1137-1138-1234 1- شرکت تعاونی اعتباری ثامن الائمه 2- بانک صادرات استان مرکزی 1- شورای اسلامی شهر کدکن 2- شهرداری اراک ابطال ردیف 1 از تعرفه شماره (1) از فصل (4) عوارض سال 1391 و 1392 - عوارض خودپرداز 2 93/92 بانک صادرات همدان شورای اسلامی شهر قروه درجزین 1- بند 2 مصوبه شماره 41-4/10/1386 2- ردیف 439 تعرفه عوارض سال 1387 3- بند 2 مصوبه شماره 100 -4 11/9/1387- ردیف 336 تعرفه عوارض سال 1388 5- بند 1 مصوبه شماره 169-8/10/1388 6- ردیف 31 تعرفه عوارض سال 1389 7- بند 2 مصوبه شماره 231-22/10/1389 8- تعرفه صفحه 30 دفترچه عوارض سال 1390 9- بند 1 مصوبه شماره 291-27/10/1390 10- ردیف 21 و 22 تعرفه عوارض سال 91 - عوارض کسب و پیشه و سالیانه و افتتاح بانکها 3 92/189 بانک صادرات همدان شورای اسلامی شهر ملایر ابطال مصوبات وضع عوارض کسب و پیشه و سالیانه بانکها از سال 1383 الی 1391 ماده 21 باکد 0201099 برای سال 1390 و ماده 22 با کد 0201099 برای سال 1390 4 92/200 بانک صادرات همدان شورای اسلامی شهر اسدآباد ابطال کد 0023 از تعرفه عوارض سالهای 1388 الی 1391 بهای خدمات و افتتاح سالیانه 5 92/1148 بانک رفاه کارگران شورای شهر فیروزآباد 1- ابطال مصوبه شماره 77-23/4/1388 2- ابطال مصوبه شماره 18-28/10/1389 3- ابطال مصوبه شماره 80-18/11/1390 عوارض بهای خدمات 6 88/725 بانک ملت شورای اسلامی شهر همدان ابطال مصوبه جلسه شماره 15-26/3/1382 عوارض افتتاح بانکها 7 91/868 بانک تجارت شورای اسلامی شهر مشهد ابطال مصوبه عوارض صنوف شهر مشهد بندهای 121 و 122 و 123 عوارض

بانکها سال 1383 {1-شعب 2- باجه 3- سرپرستی بانکها} 8 92/1246 بانک ملی ایران شورای اسلامی شهر بهار همدان ابطال کد 0025 تعرفه عوارض نصب عابر بانکها و عوارض سالیانه 9 90/851 بانک پارسیان شورای اسلامی شهر قم ابطال مصوبه شماره 6239/ش/ق-14/11/1387 ردیف مربوط به عوارض محلی ماهیانه شعب بانکها 10 90/955 بانک پارسیان شورای اسلامی شهر بابل ابطال بند 6 جلسه 97-14/11/1386 در اخذ خصوص عوارض از عابر بانکها 11 90/1068 بانک ملی ایران شورای اسلامی شهر اسدآباد ابطال بند 26 تعرفه عوارض برای سال 1390 با عنوان کسب و پیشه مشاغل 12 92/438 بانک ملی ایران شورای اسلامی شهر تیران اصفهان ابطال تعرفه عوارض در قسمت عوارض سالیانه و کسب و پیشه و بهای خدمات در سالهای 1389، 1390، 1391 کد 1403 13 90/1119 بانک ملی ایران شورای اسلامی شهر ارومیه ابطال بند 25 در خصوص برقراری عوارض کسب و پیشه از بانکها - بند 3 مصوبه 438-21/4/1389، 1391 کد 1403 ردیف کلاسه پرونده نام شاکی یا شکات طرف شکایت موضوع و مشخصات مصوبه مورد شکایت صفحه 14 92/534 بانک صادرات شورای اسلامی شهر بهار ابطال مصوبات تاریخهای 12/10/85، 13/10/84، 29/10/87، 4/10/86، 9/10/89، 15/10/88 و 10/11/90 عوارض کسب و پیشه و سالیانه افتتاح بانکها و عابر بانکها 15 92/23 بانک ملی ایران شورای اسلامی شهر لامرد ابطال بند 2 و 3 تعرفه عوارض بخش اصناف و پیشه وری سال 89 بند 1 و 2 عوارض سالیانه بانکها با کد 1403 از ماده 21 در سال 1390 عوارض افتتاح و سالیانه 16 92/233 بانک ملی ایران شورای اسلامی شهر بهار همدان ابطال قسمتی از تعرفه عوارض سال 1390 در خصوص عوارض کسب و پیشه و مشاغل و افتتاح بانکها و نصب عابر بانکها 17 92/389 بانک ملی ایران شورای اسلامی شهر نهاوند ابطال بند الف مصوبه جلسه شماره 1037-4/10/1391 در خصوص عوارض نصب و سالیانه عابر بانکها 18 90/1400 بانک سپه شورای اسلامی شهر تهران ابطال تبصره 6 ماده اول از مصوبه شماره 160/1033/1063-19/12/1386 عوارض کسب و پیشه 19 90/1067 بانک ملی ایران شورای اسلامی شهر قروه در جزین ابطال ردیف 222 از مصوبه سال 1390 در خصوص عوارض سالیانه و افتتاح بانکها 20 90/946 بانک پارسیان شورای اسلامی شهر همدان ابطال عوارض افتتاح مصوبه 1796-8/6/1382 ابطال عوارض کسب و پیشه و صدور پروانه از تعرفه عوارض سال 85 کد 1403 21 91/1407 بانک انصار شورای اسلامی شهر تهران 1- ابطال تبصره 3 از ماده واحده جلسه 57 - 14/9/1379 2- ابطال ماده واحده جلسه 43-8/11/1382 3- ابطال بند دوم از ماده واحده جلسه 124-11/11/1383 4- ابطال تبصره 6 از بند ج و ردیف 17 جدول شماره 1 اصلاحیه عوارض پایه برخی مشاغل، جلسه 76- 19/12/1386 22 90/552 بانک ملی ایران شورای اسلامی شهر کرمانشاه 1- ابطال ماده 45 در خصوص بهای خدمات سالیانه بانکها 2- ابطال ردیف 90 از ماده 49 عوارض کسب و پیشه صنوف و حق افتتاح بانکها از تعرفه عوارض سال 1389 23 91/84 بانک کشاورزی خراسان رضوی شورای اسلامی شهر مشهد ابطال تعرفه عوارض کسب و پیشه بانکها مصوب مورخ 3/11/1384 (2/6095-18/12/1384) 24 90/1046 بانک پارسیان شورای اسلامی شهر قم ابطال عوارض محلی ماهیانه شعب بانکها مصوبات 216-13/11/1387 برای سال 1388 و 2596-21/3/1388 25 90/1085 بانک تجارت شورای اسلامی شهر گراش ابطال مصوبه موافقت با درخواست شهرداری به شماره 346-25/5/1389 26 92/478 بانک سپه شورای اسلامی شهر همدان 1- ابطال مواد 21 و 22 از تعرفه عوارض سال 1390 2- ابطال مواد 30 و 31 از تعرفه عوارض سال 1391 3- ابطال مواد 45 و 46 از تعرفه عوارض سال 1392 - عوارض افتتاح سالیانه و عابر بانک و بهای خدمات با کد 0301099 27 88/837 بانک صنعت و معدن شورای اسلامی شهر زاهدان ابطال ماده 43 در خصوص عوارض عابر بانک از تعرفه سال 1386 شماره

مصوبه 2605/7/100/ش- 1/11/1385 90/714 28 بانک تجارت شورای اسلامی شهر سروستان ابطال بند 12 از تعرفه عوارض محلی سال 1389 شماره مصوبه 500-14/11/1388 ردیف کلاسه پرونده نام شاکی یا شکات طرف شکایت موضوع و مشخصات مصوبه مورد شکایت صفحه 29 90/1159 بانک سپه شورای اسلامی شهر مشهد 1- ابطال تعرفه عوارض کسب و پیشه مصوب جلسه 3/11/1384 (18/12/1384-6095/2) 2- ابطال تعرفه عوارض کسب و پیشه مصوب 90/1320 30 11/6/1386 بانک پارسیان شورای اسلامی شهرکرد ابطال عوارض کسب و پیشه از بانکها و موسسات مالی و اعتباری از تعرفه عوارض سال 1388 31 92/941-1239 بانک ملی ایران شورای اسلامی شهر رزن ابطال تعرفه عوارض نصب و سالیانه عابر بانکها و عوارض کسب و پیشه و مشاغل و بهای خدمات افتتاح سال 1392 32 91/1216 موسسه قرض الحسنه مهر بسیجیان شورای اسلامی شهر اراک 1- ابطال تعرفه شماره 21 در خصوص عوارض سالیانه بانکها و موسسات مالی و اعتباری و قرض الحسنه از تعرفه عوارض سال 1390 2- بند 2 تعرفه شماره 1 از فصل 4 در خصوص عوارض سالیانه بانکها و موسسات اعتباری مالی و قرض الحسنه و تعاونیهای اعتبار از تعرفه عوارض سال 1391 33 90/977 بانک ملت شورای اسلامی شهر شیراز ابطال مصوبه شماره 6540/ش/الف- 10/5/1379 در خصوص اخذ عوارض کسب و پیشه و افتتاح 34 90/210 بانک پارسیان شورای اسلامی شهر خوی ابطال مصوبه شماره 422-3/5/1387 در خصوص اخذ عوارض افتتاح شعبه 35 92/619 بانک ملی ایران شورای شهر قروه در جزین 1- ابطال بند 439 تعرفه عوارض سال 1387 2- ابطال بند 336 تعرفه عوارض سال 1388 3- ابطال بند 21 تعرفه عوارض سال 1391 و فعالیت سالیانه 36 92/333 بانک ملی ایران شورای شهر دماق همدان ابطال بند 26 از تعرفه عوارض سال 1392 برابر مصوبه شماره 9669-15/11/1391-92/57 37 بانک مهر اقتصاد با وکالت هاشم گلشن شورای شهر فرخ شهر ابطال مصوبه شماره 74 - 19/10/1386 38 92/49 بانک سپه شورای شهر همدان ابطال مصوبه شماره 5803/1/ش- 6/11/1384 مبنی بر عوارض سالیانه کسب و پیشه 39 92/58 بانک مهر اقتصاد با وکالت هاشم گلشن شورای شهر تاکستان ابطال مصوبه شماره 224 40 90/1045 بانک پارسیان شورای شهر همدان ابطال کد 1403 از تعرفه عوارض برای سال 1385 و مصوبه 4416/ش-12/11/82 41 90/671 بانک سپه شورای شهر بجنورد ابطال ردیف 116 از تعرفه عوارض برابر مصوبه شماره 2842/8/ش-3/12/1389 42 90/343 بانک پارسیان شورای شهر کرج ابطال بند 6 از مصوبه 10093/87/5/3/ش-22/10/1387 در خصوص عوارض کسب و پیشه جلسه 152 43 92/423 بانک رفاه کارگران شورای اسلامی شهر کوار 1- ابطال مصوبه شماره 65-8/11/1386 2- ابطال مصوبه شماره 88-13/11/1387 44 92/1168 شرکت پست جمهوری اسلامی ایران شورای اسلامی شهر تهران ابطال مصوبه شماره 21649/160-11/11/1383 در خصوص اخذ عوارض کسب و پیشه ردیف کلاسه پرونده نام شاکی یا شکات طرف شکایت موضوع و مشخصات مصوبه مورد شکایت صفحه 45 93/677 بانک تجارت شورای اسلامی شهر تهران ابطال ماده واحده و 3 تبصره از مصوبه شماره 25020/1841/160-21/11/92 اخذ عوارض استقرار بانکها و موسسات مالی و اعتباری 46 93/670 بانک پارسیان شورای شهر شیراز ابطال مصوبه شماره 33483-5/8/1392 47 93/739 بانک ملی ایران شورای شهر بیستون ابطال ماده 38 48 93/740 بانک ملی ایران شورای شهر نهاوند ابطال کد 301099 تعرفه عوارض سال 1393 49 93/741 بانک ملی ایران شورای شهر قروه درجزین ابطال بند 21 تعرفه عوارض سال 1393 50 93/730 بانک ملی ایران شورای شهر ملایر ابطال ماده 32 مصوبه شورای اسلامی شهر همدان 0301099 51 93/729 بانک ملی ایران شورای شهر همدان ابطال ماده 35 کد 0301099 مصوب 1393 52 93/696 بانک ملی ایران شورای شهر کبودرآهنگ ابطال کد 24 از مصوبه عوارض سال 1393 گردش کار: شکات

به موجب دادخواستهای جداگانه ای ابطال بخشی از مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای ذیل را در قسمت وضع عوارض کسب و پیشه مشاغل از بانکها، عوارض سالیانه، عوارض افتتاح و بهای خدمات برای بانکها و عابر بانکها درخواست کرده اند که مشخصات پرونده ها، شکات، شوراهای اسلامی و مشخصات مصوبه مورد شکایت به شرح فوق است. شکات به دلایل زیر خواهان ابطال مصوبات مذکور شده اند: 1- به موجب اصل 44 قانون اساسی بانکها دولتی هستند و مطابق اصل 51 قانون اساسی هیچ نوع مالیاتی وضع نمی شود مگر به موجب قانون لذا طبق بند ب ماده 30 قانون نحوه وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب سال 1373 وضع عوارض برای موسسات دولتی از جمله بانکها منوط به تصویب شورای اقتصاد است و شورای اسلامی شهرها بدون مجوز شورای اقتصاد مجاز به تصویب عوارض برای بانکهای دولتی نیست. 2- طبق ماده 2 قانون نظام صنفی مصوب سال 1382 فرد صنفی هر شخص حقیقی یا حقوقی است که در یکی از فعالیتهای صنفی اعم از تولید، تبدیل، خرید، فروش، توزیع خدمات و خدمات فنی سرمایه گذاری کند و به عنوان پیشه ور و صاحب حرفه و شغل آزاد، خواه به شخصه یا با مباشرت دیگران محل کسبی دایر یا وسیله کسبی فراهم آورد و طبق ماده 3 واحد صنفی هر واحد اقتصادی که فعالیت آن در محل ثابت یا وسیله میار باشد و توسط فرد یا افراد صنفی با اخذ پروانه کسب دایر شده باشد واحد صنفی شناخته می شود. لذا با توجه به تعریف فرد صنفی بانکها پیشه ور و صاحب حرفه نبوده بلکه مطابق بند الف ماده 31 قانون پولی و بانکی کشور شرکت سهامی عام هستند و سرمایه بانکهای دولتی متعلق به دولت بوده و بر اساس لایحه قانونی اداره امور بانکها مصوب سال 1358 و سایر مقررات مربوط اداره می شوند، بنابراین اطلاق صنف بر بانکها و مطالبه عوارض حق کسب و پیشه مشاغل برخلاف قوانین و مقررات مذکور است. 3- فعالیت بانکها و شعب مختلف آنها و قرض الحسنه های سراسری مثل (صندوق قرض الحسنه بسیجیان) در امور بانکی و پولی در نقاط مختلف کشور گسترده است و فعالیت آنها ملی است نه محلی در حالی که طبق تبصره 1 ماده 5 قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی وصول و برقراری عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب سال 1381 و تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 شوراهای اسلامی تنها اختیار وضع عوارض محلی را دارند. 4- آراء هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از جمله آراء 334-30/4/1388، 2-16/1/1389 و 724 الی 11/10/1391-759 این گونه مصوبات را خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شورای اسلامی در وضع عوارض تشخیص داده و آنها را ابطال کرده است. شوراهای اسلامی شهرهای مذکور در پاسخ به شکایت بانکهای دولتی و خصوصی و قرض الحسنه ها توضیح داده اند: 1- آنچه به موجب بند ب ماده 30 قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب 1373 مشمول مقررات مالی و پولی می شود و باید با تصویب شورای اقتصاد باشد عملکرد پولی و مالی بانکهاست و ارتباطی به وضع عوارض به ساختمان و محل استقرار بانک ندارد. 2- هر چند فعالیت بانکها سراسری و ملی است لکن شوراهای اسلامی نسبت به فعالیت بانکها و درآمدهای آنها ادعایی نداشته و عوارضی در این خصوص تصویب نکرده اند. 3- عوارض کسب و پیشه، افتتاح عوارض، سالیانه یا ماهانه یکی از عوارض محلی است که واحدهای تجاری بایستی بابت خدماتی که خود و مشتریانانشان از شهرداری می گیرند و هزینه هایی که بر شهر تحمیل می کنند مثل: احداث خیابان، پارک، فضای سبز و غیره بایستی بپردازند و به موجب تبصره 1 ماده 3 قانون تجارت فعالیت بانکها از مصادیق واحدهای تجاری است. 4- طبق تعرفه تنفیذی سال 1386

آیت الله موسوی اردبیلی به عنوان نماینده ولی فقیه و رئیس دیوانعالی کشور بانکها از سال 1366 موظف به پرداخت عوارض به مآخذ یک درصد سود خود به شهرداریها شده اند و ریاست جمهوری در اجرای ماده 35 بند 1 قانون تشکیلات و وظایف شوراهای اسلامی مصوب سال 1362 اخذ عوارض سالیانه از کلیه مشمولان قانون نظام صنفی و قوانین خاص و صاحبان حرفه، پیشه و مشاغل را تنفیذ کرده است. بانکها از جمله موارد خاص بوده که در تعرفه تنفیذی شماره 23137/341-5/2/1366 وزارت کشور ابلاغ شده است. 5- شوراهای اسلامی طبق بند 16 ماده 71 قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی و انتخاب شهرداران مصوب سال 1375 و اصلاحیه های بعدی و تبصره 1 ماده 5 قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه موسوم به تجمیع عوارض مصوب سال 1381 و تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387، تصویب لوایح و برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان با در نظر گرفتن سیاست عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام می شود، دارند و سیاست عمومی اعلام از سوی وزارت کشور همان تعرفه تنفیذی است و بر این اساس تمامی مصوبات شوراهای اسلامی شهر از سوی فرمانداران در اجرای ماده 80 قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی و انتخاب شهرداران و اصلاحیه های بعدی تایید و تنفیذ شده و برای اجرا به شهرداران و شوراهای اسلامی ابلاغ شده است. 6- هیأت عمومی دیوان عدالت اداری طبق دادنامه شماره 113-29/2/1387 با استدلال به اینکه در نظر به تبصره 1 ماده 5 قانون اصلاح موادی از برنامه سوم توسعه موسوم به تجمیع عوارض مصوب سال 1381 در باب جواز عوارض محلی جدید و افزایش نرخ عوارض محلی با رعایت مقررات مربوط و عنایت به بند 16 ماده 71 قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی و انتخاب شهرداران مصوب سال 1375 مصوبه شماره 6741-12/11/1383 شورای اسلامی شهر مشهد مبنی بر برقراری عوارض کسب و پیشه مشاغل از بانکهای دولتی، خصوصی، موسسات مالی و اعتباری و قرض الحسنه ها مغایرتی با قانون ندارد» وضع عوارض نسبت به بانکهای دولتی، خصوصی و قرض الحسنه ها را مطابق قانون ارزیابی و ابطال نکرده است. 7- مطابق بند ج ماده 174 قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال 1390 اخذ عوارض خدمات تجویز شده است و در رأی شماره 219-26/4/1391 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری برقراری عوارض تحت عنوان بهای خدمات از بانکها و قرض الحسنه ها به صراحت اعلام شده منع قانونی ندارد و رد شکایتها را تقاضا کرده اند. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ یاد شده با حضور رؤسا، مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد. پس از بحث و بررسی، با اکثریت آراء به شرح آینده به صدور رأی مبادرت می کند. رأی هیأت عمومی نظر به این که اولاً: 1- مطابق بندهای 16 و 26 ماده 71 قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال 1375، تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و نیز تغییر نوع و میزان آن و نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری و سازمانهای وابسته با رعایت مقررات مربوط از جمله وظایف شوراهای اسلامی شهر می باشد. همچنین به موجب تبصره 1 ماده 5 قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب سال 1381 که تا آغاز حاکمیت قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 اعتبار داشته، شوراهای اسلامی حق وضع عوارض محلی جدید و یا افزایش نرخ هر یک از عوارض محلی را داشته اند. 2- مطابق تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده که از ابتدای سال 1388 لازم الاجرا شده شوراهای اسلامی شهر موظفند جهت وضع عوارض محلی

جدید که تکلیف آنها در این قانون مشخص نشده حداکثر تا 15 بهمن هر سال برای اجرا در سال بعد تصویب و اعلام نمایند. 3- مطابق ماده 5 قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب سال 1381 « برقراری هر گونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی و کالاهای تولیدی و همچنین آن دسته از خدمات که در ماده 4 این قانون، تکلیف مالیات و عوارض آنها معین شده است، همچنین برقراری عوارض به درآمدهای مأخذ محاسبه مالیات سود سهام شرکتها، سود اوراق مشارکت، سود سپرده گذاری و سایر عملیات مالی اشخاص نزد بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی مجاز توسط شوراهای اسلامی و سایر مراجع ممنوع می باشد. » و در ماده 10 آن قانون، کلیه قوانین و مقررات خاص و عام مغایر را لغو کرده است. 4- به موجب ماده 1 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387، عرضه کالا و ارائه خدمات در آن و همچنین واردات و صادرات آنها از تاریخ لازم الاجرا شدن قانون از ابتدای سال 1388 مشمول مقررات این قانون قرار گرفته است. به موجب ماده 52 همان قانون « از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی و اصلاحیه های بعدی آن و سایر قوانین و مقررات خاص و عام مغایر، مربوط به دریافت هر گونه مالیات غیر مستقیم و عوارض بر واردات و تولید کالاها و ارائه خدمات، لغو گردیده و برقراری و دریافت هرگونه مالیات غیر مستقیم و عوارض دیگر از تولیدکنندگان و وارد کنندگان کالاها و ارائه دهندگان خدمات، ممنوع می باشد. » ثانیاً: شعب بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری که در سراسر کشور مستقرند دارای شخصیت حقوقی واحدی بوده و ملی تلقی شده و غیر محلی می باشند و اختیارات شوراهای اسلامی شهر در وضع عوارض موضوع بندهای 16 و 26 ماده 71 و ماده 77 اصلاحی قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مقید به وضع عوارض محلی جدید، حسب شرایط زمانی با رعایت ممنوعیتهای مذکور در ماده 5 قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب سال 1381 و مواد 50 و 52 قانون مالیات بر ارزش افزوده می باشد. همان گونه که در آرای شماره 220 - 26/4/1391، 11/10/1391-727 و 23/2/1392-111 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز به غیر محلی بودن آنها تأکید شده است. بنابراین مصوبات شوراهای اسلامی شهر به شرح مندرج در گردش کار خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات مراجع وضع کننده تشخیص و به استناد بند 1 ماده 12 و ماده 88 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1393 به موجب این حکم ابطال می شوند. / محمدجعفر منتظری رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

خیابان بهشت (ضلع جنوبی پارک شهر) دیوان عدالت اداری

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه آرای هیات عمومی

کلاس پرونده:

93/858، 857، 856، 855، 832، 831، 830، 828، 829، 757، 733، 732، 731، 705، 455، 426، 185، 236، 390

شاکی:

بانک انصار- بانک صادرات- بانک ملی

موضوع:

اخذ عوارض استقرار بانک عوارض و بهای سالیانه عوارض بهای خدمات افتتاح و فعالیت سالیانه عوارض و بهای خدمات شروع به کار و عوارض نصب و سالیانه عابر بانک خلاف قانون است

تاریخ رأی:

دوشنبه 18 خرداد 1394

شماره دادنامه:

275 الی 293

بسم الله الرحمن الرحيم مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری گردش کار: الف: بانک صادرات ایران با وکالت خانم ایلخانی زاده به موجب دادخواستهای تقدیمی و بانک ملی ایران طی شکایت نامه شماره 9946/3-13572/16/4/1393 ابطال مصوبه چهل و دومین جلسه شورای اسلامی شهر تهران مورخ 13/11/1392 با عنوان ماده واحده مجوز اخذ عوارض استقرار شعب بانکها و موسسات مالی و اعتباری در شهر تهران را درخواست کرده اند در دادخواستها و شکایت نامه مذکور خلاصه اعلام شده است: 1- حسب ماده 52 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1/4/1387 وضع هر گونه عوارض طبق این قانون ممنوع و شوراهای اسلامی شهر مکلف به رعایت قوانین و مقررات عمومی کشور بوده و مجاز به وضع عوارض مربوط نمی باشند. 2- به دلالت بند ب ماده 30 قانون وصول برخی درآمدهای دولت مصوب 1373 وضع عوارض برای موسسات دولتی منوط به تصویب شورای اقتصاد است. 3- به موجب ماده 52 قانون مالیات بر ارزش افزوده وضع و وصول هر گونه عوارض ممنوع است و مفاد بند 16 ماده 77 قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران بیانگر اختیارات شوراهای اسلامی شهرها در وضع و برقراری عوارض خارج از مقررات قانونی نسبت به بانکها نمی باشد. همچنین با توجه به تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده شوراهای اسلامی شهر جهت وضع هر یک از عوارض محلی اختیار دارند لیکن فعالیت بانکها غیرمحلی و کشوری می باشد. 4- شورای اسلامی شهر تهران عوارض مذکور را تحت عنوان « عوارض استقرار شعب بانکها و ... » تصویب نموده است در حالی عوارض مورد نظر فی الواقع همان عوارض کسب و پیشه می باشد که این عوارض بارها توسط هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

ابطال گردیده است ضمن این که شهرداری درمورد استقرار محل بانکها هیچ گونه خدمات خاصی ارائه نمی نمایند. 5- با عنایت به مفاد آرای شماره های 344-1388/30/4، 2-1389/16/1، 219 و 220-1391/26/4، 724 الی 759-11/10/1391، 254 الی 260-1392/10/4 هیأت عمومی و با توجه به تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده شوراهای اسلامی شهر صرفاً برای تصویب عوارض محلی صلاحیت دارند و با عنایت به این که حوزه فعالیت بانکها غیر محلی و کشوری است مصوبه مورد شکایت خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شورای مزبور می باشد. رئیس شورای اسلامی شهر تهران در پاسخ به شکایت مذکور طی نامه شماره 12/7/1393-19042/160 اعلام داشته اند: " 1- همان گونه که مستحضرد، حسب مندرجات بند 16 ماده 71 قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شورای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب 1/3/1375 و اصلاحات بعدی آن، « تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن » در صلاحیت شورای اسلامی شهر است. 2- بر مبنای تبصره 1 ذیل ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1387، وضع عوارض محلی که تکلیف آنها در این قانون مشخص نشده بر عهده شورای اسلامی شهر و بخش است. 3- بر مبنای ماده 52 قانون مالیات بر ارزش افزوده، کلیه قوانین و مقررات خاص و عام مغایر این قانون لغو شده است. 4- علاوه بر آن به استحضار می رساند، عوارض موضوع شکایت حاضر از مصادیق عوارض محلی است و شورای اسلامی شهر، حسب نظر قانونگذار صالح به وضع آن شناخته شده است. در حالی که، آراء هیأت عمومی دیوان عدالت اداری که مورد استناد بانک صادرات ایران قرار گرفته مربوط به عوارضی است که به نظر آن هیأت عوارض ملی شناخته شده است. 5- ماده 4 قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مصوب 1379 و همچنین ماده 156 قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایران مجوزی جهت معافیت بانکها از این گونه عوارض و حقوق دیوانی صادر نکرده است. 6- همان گونه که به استحضار رسانده شد، بر مبنای ماده 52 قانون مالیات بر ارزش افزوده، کلیه قوانین و مقررات خاص و عام مغایر این قانون لغو شده است. شورای اسلامی شهر نیز بر مبنای تبصره 1 ماده 50 این قانون، صالح به وضع عوارض محلی شناخته شده است. با توجه به مراتب معروضه فوق، رد شکایت مطروحه مورد استدعاست. " متن مصوبه شورای اسلامی شهر تهران به قرار زیر است: " ماده واحده: در اجرای تبصره یکم (1) ماده پنجاهم (50) قانون مالیات بر ارزش افزوده و بند شانزدهم (16) از ماده هفتاد و یکم (71) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب 1/3/1375 و قانون لغو ماده نودم (90) قانون محاسبات عمومی- مصوب سال 1366، به منظور تامین بخشی از هزینه های خدمات عمومی شهر از استفاده کنندگان آن و برقراری عدالت اجتماعی، به شهرداری تهران اجازه داده می شود از ابتدای سال 1393 عوارض استقرار شعب بانکها و موسسات مالی و اعتباری را از کلیه بانکها و موسسات مالی و اعتباری و مشابه آنها در سطح شهر تهران به روش زیر دریافت و به حساب درآمدی شهرداری تهران واریز نماید. عوارض ماهیانه استقرار = V مساحت زیر بنا = S قیمت منطقه ای یک متر مربع بنا = P (ریال) عوارض پایه استقرار $M=200000$ ضریب تعدیل = T تبصره یکم (1): ضریب تعدیل (T) بر اساس جدول پیوست که جزء لاینفک این مصوبه می باشد تعیین می شود. تبصره دوم (2): واحدهای ستادی بانکها و موسسات مالی، اعتباری مشمول پرداخت پنجاه درصد (50%) عوارض فوق الذکر می باشند. تبصره سوم (3): شهرداری تهران موظف است نسبت به وصول مطالبات معوقه بر اساس مصوبه « مجوز اخذ عوارض از فعالیت شرکتهای دولتی و شرکتهای وابسته به بنیادها و نهادهای مستقر در شهر تهران » تصویبی در هفتاد و ششمین جلسه رسمی- دوره سوم شورا به تاریخ

14/11/1386 ابلاغی به شماره 19552/1018/160 به تاریخ 21/11/1386 اقدام نماید. ب- بانک انصار به موجب دادخواست و بانک ملی ایران طی شکایت نامه تقدیمی به شماره 23/7/1393-9946/3/6752 ابطال تعرفه عوارض سال 93 شهرداری همدان مصوب شورای اسلامی همدان در قسمت بهای سالیانه- حق افتتاح- بهای خدمات نصب عابر بانک و بهای خدمات سالیانه عابر بانک را درخواست کرده اند و در دادخواست و شکایت نامه اعلام کرده اند: " 1- مطابق شق 11 از ماده 12 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387، خدمات بانکی و اعتباری بانکها، موسسات و تعاونیهای اعتباری و صندوقهای قرض الحسنه مجاز و صندوق تعاون از پرداخت مالیات معاف می باشند. 2- بر اساس نص صریح ماده 40 از فصل هفتم قانون مالیات بر ارزش افزوده، احکام سایر فصول در مورد فصل هفتم که درباره عوارض کالا و خدمات می باشند نیز جاری و لازم الاجرا است به تعبیر دیگر یعنی خدمات بانکی و اعتباری بانکها معاف از پرداخت عوارض است. 3- به صراحت مواد 56 و 52 قانون مذکور، وضع و دریافت هر گونه مالیات و عوارض که برخلاف قانون یاد شده باشد منع شده و به طبع تمامی اختیارات سایر مراجع بالاخص شوراهای شهر و روستا در زمینه وضع عوارض لغو گردیده است. 4- بانکها به منظور کاهش هزینه های درون شهری و تردد غیر ضروری که منجر به افزایش رفت و آمد و هزینه های زاید می گردد و صرفه جویی در اوقات مردم، با صرف هزینه های بسیار گزاف مبادرت به خرید و نصب تجهیزات و ابزار و ادوات، جهت ایجاد توسعه بانکداری الکترونیکی نموده اند که این امر بر اساس فصل چهارم قانون برنامه 5 ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (1394-1390) می باشد که دستگاههای اجرایی از جمله بانکها مکلفند نسبت به بسط و توسعه دولت الکترونیک و تجارت الکترونیک و عرضه خدمات الکترونیک اقدام نمایند. با عنایت به این مهم هدف از نصب دستگاههای خودپرداز علی رغم تحمیل هزینه های گزاف (خرید و نگهداری) به بانک، ارائه خدمات بیشتر به شهروندان و تسهیل عملیات بانکی آنان جهت توسعه خدمات الکترونیکی در چهارچوب قانون برنامه های 5 ساله دولت و کاهش هزینه های غیر ضروری برای دولت و مردم می باشد. لذا با توجه به این که ماده 14 آیین نامه اجرایی نحوه وضع عوارض توسط شورای اسلامی شهر مصوب 7/7/1378 و بندهای (پ) و (ج) آن اشعار می دارد شوراهای مکلفند به هنگام تصمیم گیری راجع به عوارض علاوه بر توجه به سیاستهای کلی که در برنامه های 5 ساله و قوانین بودجه سالیانه اعلام می شود سیاستهای عمومی دولت را به شرح ذیل مراعات نمایند: پ) جهت گیری به سوی وضع عوارضی که به صورت مستقیم وصول می شوند. ج) هماهنگی در وحدت رویه در نظام عوارض. که در این رابطه شورای شهر همدان به تصریح مقررات مذکور سیاستهای کلی دولت را مورد توجه قرار نداده است و با تصویب عوارض دستگاههای عابر بانک عملاً در جهت وارد کردن خدشه اساسی به فعالیت آنها و عدم توجه به قواعد مربوط به آن در رابطه با توسعه بانکداری و تجارت الکترونیک اقدام نموده است و مطابق رأی شماره 1299- 6/3/1387 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری اخذ عوارض بدون ارائه یک خدمت معین جواز قانونی ندارد که درمورد خودپردازهای بانک، شهرداریها علاوه بر این که هیچ گونه خدماتی ارائه نمی دهند بلکه خود شوراهای و شهرداریها و همچنین کارکنان آنان از خدمات خودپردازها که توسط بانک ارائه می شود بهره مند می گردند و فی الواقع نصب دستگاههای خودپرداز هیچ گونه منفعتی برای بانک، جز اجرای قوانین و ارائه خدمات به مردم، ندارد و شوراهای شهر و شهرداریها نیز اعلام نمی نمایند که در خصوص نصب و نگهداری دستگاههای خودپرداز که توسط بانکها ارائه می شود چه خدماتی ارائه می دهند. به موجب آرای متعدد صادر شده از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری که تصاویر برخی از آنها به پیوست ارائه می گردد شوراهای اسلامی

شهرها برای تصویب عوارض محلی صلاحیت دارند و مجاز به تصویب عوارض کشوری و ملی نمی باشند و از آنجا که فعالیت بانکها و موسسات مالی و .. (از جمله فعالیت دستگاههای خودپرداز) حوزه فعالیت کشوری و غیر محلی است و این مهم به دفعات در آرای صادر شده از هیأت عمومی دیوان عدالت تأیید و تأکید گردیده لذا تصمیمات شوراهای اسلامی شهرها از جمله شهر همدان در خصوص عوارض مربوط به بانکها خارج از صلاحیت و اختیارات شوراهای مزبور می باشد. " شورای اسلامی شهر همدان در پاسخ به شکایت مذکور طی نامه های شماره 36421/52/70 و 364210/7652-6/8/1393 اعلام داشته است: " 1- بند 11 ماده 12 قانون مالیات بر ارزش افزوده به معافیت خدمات بانکی در مقابل مشتریان اشاره دارد نه به معافیت از پرداخت عوارض بانکها به شهرداریها. 2- مطابق تبصره 1 ماده 50 قانون مذکور شوراهای اسلامی شهر جهت هر یک از عوارض محلی جدید که تکلیف آنها در همین قانون مشخص نشده باشد اختیار دارد از طرفی مطابق نص صریح ماده 52 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1387 و بند 7 آن صرفاً مواد 63 و 87 از قانون وصول برخی از درآمدهای دولت مصون از لغو و فسخ باقی مانده اند به مفهوم مخالف، بند ب ماده 30 قانون وصول که وضع عوارض بر موسسات دولتی منوط به تصویب شورای اقتصاد می داند در حال حاضر منسوخ و در نتیجه با وجود این خلاء صلاحیت انحصاری شوراهای شهر در وضع عوارض (مستند به تبصره ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده و بند 16 ماده 76 تشکیلات شورا) از آن مستفاد می گردد. متأسفانه و به رغم نسخ صریح بسیاری قوانین از جمله قانون تجمیع عوارض شاکی همچنان به آن استناد می کند. با عنایت به این که هر بانک در یک مکان مستقر شده و در آن مشغول فعالیت می باشد و بالطبع از خدمات شهری برخوردار می گردد. لذا شورا حسب وظیفه و اختیارات قانونی اقدام به وضع عوارض در مورد افتتاح شعبه و عابر بانک نموده هر چند این مصوبه و این عوارض مورد نظر خواهان نبوده اما در واقع عمل مذکور وفق مقررات جاری و قوانین موضوعه بوده و هیچ دلیلی نیز برخلاف شرع یا قانون بودن مصوبه مذکور موجود نیست و در اصل مورد خواسته خواهان نیز نبوده است. یعنی شورای اسلامی شهر همدان عوارض صنفی حق کسب و پیشه در مصوبه مذکور تصویب نکرده است که در آن صورت با این استدلال که بانکها مشمول عوارض صنفی نیستند مغایرت داشته باشد. " متن تعرفه عوارض سال 93 مصوبه شورای اسلامی شهر همدان در قسمت مورد شکایت به قرار زیر است: مصوبه شورای اسلامی شهر همدان: کد: 0104003 عوارض و بهای خدمات سالیانه بانکها به شهرداری همدان اجازه داده می شود از ابتدای سال در اجرای مجوز شماره 5803/1/ش-6/11/1384 شورای اسلامی شهر همدان بهای خدمات سالیانه معادل یک برابر ارزش منطقه ای موضوع ماده 64 قانون مالیاتهای مستقیم بر هر متر مربع زیر بنا از کلیه بانکهای دولتی و خصوصی و موسسات مالی، اعتباری، صندوق قرض الحسنه و هر موسسه ای که فعالیت مالی- اعتباری و بانکی دارد محاسبه و وصول نماید. تبصره 1: به شهرداری همدان اجازه داده می شود از ابتدای سال جاری در اجرای مجوز 5803/1/ش-6/11/1384 شورای اسلامی شهر همدان به هنگام افتتاح یا تاسیس واحدهای بانکی جدید 5 برابر ارزش منطقه ای موضوع ماده 64 قانون مالیاتهای مستقیم بر هر مترمربع مساحت زیربنا تحت عنوان حق افتتاح از بانکهای خصوصی، دولتی، موسسات مالی- اعتباری و هر موسسه ای که فعالیت مالی- اعتباری و بانکی دارد محاسبه و وصول نماید. (بهای خدمات جابجایی و نقل و انتقال محل فعالیت این تبصره یک دوم حق افتتاح و تاسیس است) (زیربنا) تبصره 2: صندوقهای قرض الحسنه تحت نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی مشمول پرداخت 5 برابر ارزش منطقه ای موضوع ماده 64 قانون مالیاتهای مستقیم بر هر متر مربع مساحت زیر

بنا تحت عنوان بهای خدمات حق افتتاح خواهند شد. (زیر بنا) تبصره 3: کلیه مستحدثات بانکها، موسسات و ... به استثنای (راه پله ها، نمازخانه ها و پارکینگها) مشمول بهای خدمات فوق می گردد. با توجه به این که اشتغال معبر عمومی غیر مجاز می باشد، مقرر گردید شهرداری جهت اصلاح و رفع سد معبر، اخطار دهد و تا زمان تعیین تکلیف از ابتدای سال کلیه عابر بانکهایی که جهت ارائه خدمات، بخشی از معبر عمومی را اشغال کرده باشند بهای خدمات به شرح ذیل وصول شود. جدول شماره 22 بهای خدمات نصب عابر بانک 10% حق افتتاح همان بانک بهای خدمات سالیانه عابر بانک 10% بهای خدمات سالیانه همان بانک ج- بانک ملی ایران طی شکایت نامه های شماره 21/2/1393-9946/3/1769، 23/9/1393-9946/3/7467، 23/9/1393-9946/3/7467، 23/9/1393-9946/3/7467، 23/9/1393-9946/3/7465، 23/7/1393-9946/3/6749، 23/7/1393-9946/3/6751، 20/7/1393-9946/3/6679، 9/1393-9946/3/6750، 23/7/1393-9946/3/7466، 23/9/1393-9946/3/7468، 23/9/1393-9946/3/7464، 23/9/1393-9946/3/7466، 23/9/1393-9946/3/7472، 23/9/1393-9946/3/1770، 21/2/1393-9946/3/1770 ابطال تعرفه های عوارض سال 1393 مصوب شوراهای اسلامی شهرهای دماق، بهار، رزن، فامنین، اسدآباد، ملایر، قروه درجزین، نهاوند، مرینانج در قسمت تعیین عوارض بهای خدمات افتتاح و سالیانه بانکها و عوارض نصب و سالیانه عابر بانکها را تقاضا کرده و خلاصتاً اعلام کرده اند: " 1- بانکها به منظور کاهش هزینه های درون شهری و تردد غیر ضروری که منجر به افزایش رفت و آمد و هزینه های زاید می گردد و صرفه جویی در اوقات مردم، باصرف هزینه های بسیار گزاف مبادرت به خرید و نصب تجهیزات و ابزار و ادوات، جهت ایجاد توسعه بانکداری الکترونیکی نموده اند که این امر بر اساس فصل چهارم قانون برنامه 5 ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (1394-1390) می باشد که دستگاههای اجرایی از جمله بانکها مکلفند نسبت به بسط و توسعه دولت الکترونیک و تجارت الکترونیک و عرضه خدمات الکترونیک اقدام نمایند. با عنایت به این مهم هدف از نصب دستگاههای خودپرداز علی رغم تحمیل هزینه های گزاف (خرید و نگهداری) به بانک، ارائه خدمات بیشتر به شهروندان و تسهیل عملیات بانکی آنان جهت توسعه خدمات الکترونیکی در چهارچوب قانون برنامه های 5 ساله دولت و کاهش هزینه های غیر ضروری برای دولت و مردم می باشد. لذا با توجه به این که ماده 14 آیین نامه اجرایی نحوه وضع عوارض توسط شورای اسلامی شهر مصوب 7/7/1378 و بندهای (پ) و (ج) آن اشعار می دارد شوراها مکلفند به هنگام تصمیم گیری راجع به عوارض علاوه بر توجه به سیاستهای کلی که در برنامه های 5 ساله و قوانین بودجه سالیانه اعلام می شود سیاستهای عمومی دولت را به شرح ذیل مراعات نمایند. جهت گیری به سوی وضع عوارضی که به صورت مستقیم وصول می شوند. ج) هماهنگی در وحدت رویه در نظام عوارض. مطابق رأی شماره 1299-6/3/1387 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری اخذ عوارض بدون ارائه یک خدمت معین جواز قانونی ندارد که درمورد خودپردازهای بانک، شهرداریها علاوه بر این که هیچ گونه خدماتی ارائه نمی دهند بلکه خود شوراها و شهرداریها و همچنین کارکنان آنان از خدمات خودپردازها که توسط بانک ارائه می شود بهره مند می گردند و فی الواقع نصب دستگاههای خودپرداز هیچ گونه منفعتی برای بانک، جز اجرای قوانین و ارائه خدمات به مردم، ندارد و شوراهای شهر و شهرداریها نیز اعلام نمی نمایند که در خصوص نصب و نگهداری دستگاههای خودپرداز که توسط بانکها ارائه می شود چه خدماتی ارائه می دهند. به موجب آرای متعدد صادر شده از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری که تصاویر برخی از آنها به پیوست ارائه می گردد شوراهای اسلامی شهرها برای تصویب عوارض محلی صلاحیت دارند و مجاز به تصویب عوارض کشوری و ملی نمی باشند و از آنجا که فعالیت بانکها و موسسات مالی و .. (از جمله فعالیت

دستگاههای خودپرداز) حوزه فعالیت کشوری و غیر محلی است و این مهم به دفعات در آرای صادر شده از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری تایید و تاکید گردیده لذا تصمیمات شوراهای اسلامی شهرها از جمله شهر نهاوند در استان همدان در خصوص عوارض مربوط به بانکها خارج از صلاحیت و اختیارات شوراهای مزبور می باشد. حسب بند 11 ماده 12 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 دستگاههای خودپرداز که در راستای ارائه خدمات بانکی توسط بانکها نصب گردیده اند، معاف از پرداخت عوارض مذکور می باشند. همان گونه که مستحضر می باشند به استناد ماده 2 قانون نظام صنفی مصوب 1382 « فرد صنفی، هر شخص حقیقی یا حقوقی می باشد که در یکی از فعالیتهای صنفی اعم از تولید، تبدیل، خرید، فروش، توزیع، خدمات و خدمات فنی سرمایه گذاری کند و به عنوان پیشه ور و صاحب حرفه و شغل آزاد، خواه به شخصه یا با مباشرت دیگران محل کسبی دایر یا وسیله کسبی فراهم آورد...» وفق ماده 3 قانون مرقوم « واحد صنفی هر واحد اقتصادی که فعالیت آن در محل ثابت یا وسیله سیار باشد و توسط فرد یا افراد صنفی یا اخذ پروانه کسب دایر شده باشد واحد صنفی شناخته می شود.» لذا با توجه به تعریف فرد صنفی (شخص حقیقی و حقوقی که به عنوان پیشه ور و صاحب حرفه و مشاغل آزاد فعالیت می نماید) بانکها پیشه ور و صاحب حرفه و شغل آزاد نبوده بلکه مطابق بند الف ماده 31 قانون پولی و بانکی کشور شرکت سهامی عام می باشند و سرمایه بانکهای دولتی متعلق به دولت بوده و بر اساس لایحه قانونی اداره امور بانکها مصوب 1358 و سایر مقررات مربوطه اداره می شوند و بنابراین اطلاق صنف بر بانکها و مطالبه عوارض حق کسب و پیشه و مشاغل در تعارض با ماهیت قانونی و نوع فعالیت آنها می باشد. به دلالت بند ب ماده 30 قانون وصول برخی از درآمدهای دولت مصوب 1373 وضع عوارض برای موسسات دولتی منوط به تصویب شورای اقتصاد است که در هیچ یک از مصوبات شورای شهر این امر ملاحظه نمی گردد. مفهوم و منطوق مواد 1 و 5 قانون اصلاح موادی از قانون برنامه توسعه سوم اقتصادی و چگونگی برقراری وصول عوارض موسوم به قانون جمع عوارض بیانگر اختیارات شورای شهر در وضع و برقراری عوارض خارج از مقررات قانونی نسبت به بانکها نمی باشد و ایضاً اختیارات مندرج در بند 16 ماده 11 قانون تشکیلات و وظایف شهرداران مصوب 1375 نیز منوط به رعایت سایر شرایط و مقررات قانونی است. حسب ماده 52 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1/4/1387 که عنوان می دارد « از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، ... و سایر قوانین و مقررات خاص و عام مغایر مربوط به دریافت هر گونه مالیات غیر مستقیم و عوارض بر واردات و تولید کالاها و ارائه خدمات لغو گردیده و برقراری و دریافت هرگونه مالیات غیر مستقیم و عوارض دیگر از تولیدکنندگان و واردکنندگان کالا و ارائه دهندگان خدمات ممنوع می باشد. حکم این ماده شامل قوانین و مقررات مغایری که شمول قانون و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است نیز می باشد.» لذا وضع و وصول هرگونه عوارض طبق این قانون ممنوع و شوراهای اسلامی شهر مکلف به رعایت قوانین و مقررات عمومی کشور بوده و مجاز به وضع عوارض مربوطه نمی باشند. شهرداری عوارض مذکور را تحت عنوان بهای خدمات شهری مطالبه می نماید در صورتی که هیچ گونه خدماتی خاصی را به بانک ارائه نمی دهد و در صورتی که خدماتی را ارائه دهد تحت عناوین خاص مانند عوارض پسماند یا عوارض نوسازی و غیره وجه آن را جداگانه از بانکها دریافت می دارد لذا عوارض مذکور را که فی الواقع عوارض مشاغل (کسب و پیشه) است سهواً یا عمداً برخلاف قوانین و مقررات و آرای صادر شده تحت عنوان عوارض خدمات مطالبه می کند. " شوراهای اسلامی شهر دماق، شهر بهار، شهر قروه درجین در پاسخ به شکایات بانک ملی به ترتیب طی نامه های شماره 225/93/ش-25/5

1393/ 340/93-20/11/1393-275/13/10/1393-ش-333/93، مفاداً اعلام داشته اند، عوارض مورد بحث در اجرای بند 16 ماده 71 قانون شوراها و همچنین تبصره 1 ماده 5 قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه موسوم به تجمیع عوارض مصوب سال 1381 و تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1387 در مهلت قانونی پیشنهاد و به تصویب و تایید مراجع قانونی رسیده و در مهلت مقرر اعلان عمومی شده است، عوارض و بهای خدمات سالیانه ساختمان بانکها است نه عوارض کسب و پیشه و عوارض فوق مانند سایر عوارضها بر ساختمانهای مسکونی، تجاری، اداری، خدماتی و ... صرفاً بر اساس (ساختمان) مساحت زیر بنای بانک و قیمت منطقه بندی دارایی وضع و برقرار گردیده و همان عوارض محلی است که مد نظر قانونگذار در تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده بوده است و همان طور که به صراحت قید گردیده شوراها و اسلامی شهرها برای تصویب عوارض محلی صلاحیت دارند و شوراها حق وضع عوارض ملی و کشوری را ندارند مانند عوارض بر فعالیت بانکها، عملکرد مالی، سود مشارکت و درآمد بانکها که در قانون نیز به صراحت ممنوعیت وضع آن را اعلام نموده، اما وضع عوارض بر ساختمان خود بانک مانند عوارض بر سایر ساختمانهای موجود در شهر اعم از دولتی و غیر دولتی حقیقی یا حقوقی از مصادیق بارز عوارض محلی است که نه تنها این قبیل عوارض محلی منع نشده بلکه به موجب قوانین فوق در جهت تامین منابع درآمدی پایدار و ارائه خدمات هر چه بیشتر به شهروندان تجویز نیز شده است. در مورد ماده 30 قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین، وضع عوارض برای وزارتخانه ها، نهادها و موسسات و شرکتهای دولتی غیر از موارد پیش بینی شده در قانون منوط به تصویب شورای اقتصادی است لیکن ماده 30 قانون مرقوم بر اساس ماده 52 قانون مالیات بر ارزش افزوده نسخ گردیده است، مضافاً این که طبق تبصره 3 ماده 5 قانون مذکور، قوانین و مقررات مربوط به اعطای تخفیف یا معافیت از پرداخت عوارض یا وجوه به شهرداریها و دهیاریها ملغی گردیده است. با توجه به مراتب اقدامات شورای اسلامی در تصویب عوارض مورد شکایت، منطبق با قوانین و مقررات بوده و به تایید وزارت کشور نیز رسیده است. متن مصوبات مورد شکایت به قرار زیر است: مصوبه شورای اسلامی شهر دماوند شرح عوارض مستند قانونی نحوه وصول عوارض تصویبی و توضیحات 25 عوارض و بهای خدمات افتتاح سالیانه بانکهای دولتی و خصوصی، موسسات مالی و اعتباری و صندوقهای قرض الحسنه تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 و بند 16 ماده 71 و ماده 77 قانون شوراها S: مساحت عرصه P: قیمت منطقه ای بنای دارایی S1: مساحت اعیان عوارض افتتاح بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $5S1 \times P$ عوارض سالیانه بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $26 \times P \times S1$ عوارض نصب و سالیانه عابر بانکها تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 و بند 16 ماده 71 و ماده 77 قانون شوراها عوارض نصب عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها درصد $10 \times P \times S1 \times 5$ عوارض سالیانه عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها درصد $10 \times P \times S1 \times 5$ مصوبه شورای اسلامی شهر بهار کد عوارض شرح عوارض مستند قانونی نحوه وصول عوارض تصویبی و توضیحات 0025 عوارض بهای خدمات افتتاح و سالیانه بانکهای دولتی و خصوصی موسسات مالی و اعتباری و صندوقهای قرض الحسنه تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 و بند 16 ماده 71 و ماده 77 قانون شوراها A: مساحت عرصه P: قیمت منطقه ای عرصه دارایی S: مساحت اعیان عوارض بهای خدمات افتتاح بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $5S \times P$ عوارض بهای خدمات سالیانه بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $2600 \times P \times S1$ عوارض نصب و بهای

خدمات عابر بانکها تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 و بند 16 ماده 71 و ماده 77 قانون شوراها عوارض نصب عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $10\% \times P \times S$ عوارض بهای خدمات سالیانه عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $10\% \times S \times P$ مصوبه شورای اسلامی شهر رزن کد عوارض شرح عوارض مستند قانونی نحوه وصول عوارض تصویبی و توضیحات عوارض و بهای خدمات افتتاح سالیانه بانکهای دولتی و خصوصی، موسسات مالی و اعتباری و صندوقهای قرض الحسنه تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 و بند 16 ماده 71 و ماده 77 قانون شوراها S: مساحت عرصه P: قیمت منطقه ای بنای دارایی S1: مساحت اعیان عوارض افتتاح بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $5 \times S1 \times P$ عوارض سالیانه بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $1 \times S1 \times P$ عوارض نصب و سالیانه عابر بانکها تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 و بند 16 ماده 71 و ماده 77 قانون شوراها S1: مساحت زیر بنا P: قیمت منطقه ای عوارض نصب عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $5 \times S1 \times P$ درصد 10 عوارض سالیانه عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $1 \times S1 \times P$ درصد 10 مصوبه شورای اسلامی شهر فامنین کد عوارض شرح عوارض مستند قانونی نحوه وصول عوارض تصویبی و توضیحات عوارض نصب و سالیانه عابر بانکها تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 و بند 16 ماده 71 و ماده 77 قانون شوراها عوارض نصب عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $5 \times S1 \times P$ درصد 10 عوارض سالیانه عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $1 \times S1 \times P$ درصد 10: قیمت منطقه بندی دارایی (عرصه) S1: مساحت اعیان مصوبه شورای اسلامی شهر اسدآباد کد عوارض شرح عوارض مستند قانونی نحوه وصول عوارض تصویبی و توضیحات 0024 عوارض نصب و سالیانه عابر بانکها تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 و بند 16 ماده 71 و ماده 77 قانون شوراها عوارض نصب عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $5 \times P \times S$ عوارض سالیانه عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $10\% \times S \times P$ مصوبه شورای اسلامی شهر ملایر ماده 33: عوارض ساختمانی و تاسیساتی نصب و سالیانه عابر بانکها عوارض نصب عابر بانکها: تبصره 1: به شهرداری ملایر اجازه داده می شود به استناد بند 8 ماده 12 و تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده و ماده 174 قانون برنامه پنجم توسعه عوارض ساختمانی و تاسیساتی نصب عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها را برای یک بار به صورت ذیل محاسبه و وصول نماید. $10\% \times$ عوارض افتتاح همان بانکها= عوارض نصب عابر بانکها عوارض سالیانه عابر بانکها: تبصره 2: به شهرداری ملایر اجازه داده می شود به استناد بند 8 ماده 12 و تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده و ماده 174 قانون برنامه پنجم توسعه عوارض سالیانه ساختمانی و تاسیساتی عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها را به صورت ذیل محاسبه و وصول نماید. $10\% \times$ عوارض سالیانه همان بانکها= عوارض سالیانه عابر بانکها مصوبه شورای اسلامی شهر قروه درجین ردیف شرح عوارض نحوه وصول عوارض تصویبی و توضیحات 22 عوارض نصب و سالیانه عابر بانکها عوارض نصب عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $10\% \times P \times S1$ عوارض سالیانه عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها $10\% \times P \times S1$ عوارض جمع آوری زباله عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه سالیانه 000/000/2 ریال مصوبه شورای اسلامی شهر نهاوند کد عوارض شرح عوارض مستند قانونی نحوه وصول عوارض تصویبی و توضیحات 301099 عوارض بهای خدمات بهره برداری از واحدهای احداثی و هزینه های خدمات عمومی و شهری (عوارض نصب و سالیانه عابر بانکها) تبصره 1 ماده 50 قانون

مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 و بند 16 ماده 71 و ماده 77 قانون شوراها ماده: عوارض ساختمانی و تاسیساتی نصب و سالیانه عابر بانکها ، عوارض نصب عابر بانکها تبصره:1 به شهرداری نهاوند اجازه داده می شود به استناد بند 8 ماده 12 و تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده و ماده 174 قانون برنامه پنجم توسعه عوارض ساختمانی و تاسیساتی نصب عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها را برای یک بار به صورت ذیل محاسبه و وصول نماید. 10 درصد* عوارض ساختمان افتتاح همان بانکها=عوارض نصب عابر بانکها عوارض سالیانه عابر بانکها: تبصره 2: به شهرداری نهاوند اجازه داده می شود به استناد بند 8 ماده 12 و تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده و ماده 174 قانون برنامه پنجم توسعه عوارض ساختمانی و تاسیساتی نصب عابر بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه ها را برای یک بار به صورت ذیل محاسبه و وصول نماید. 10 درصد * عوارض سالیانه همان بانکها= عوارض سالیانه عابر بانکها مصوبه شورای اسلامی شهر مرپانج کد عوارض شرح عوارض مستند قانونی نحوه وصول عوارض تصویبی و توضیحات 102003 بهای خدمات افتتاح و سالیانه بانکهای دولتی و خصوصی، موسسات مالی و اعتباری و صندوقهای قرض الحسنه تبصره 1 ماده 50 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 و بند 16 ماده 71 و ماده 77 قانون شوراها P: قیمت منطقه ای دارایی S1: مساحت اعیان (زیر بنای بانک یا موسسه) بهای خدمات افتتاح بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه : S1*P*5 بهای خدمات سالیانه بانکها و موسسات اعتباری و قرض الحسنه S1*P*1 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ یاد شده با حضور رؤسا، مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد. پس از بحث و بررسی، با اکثریت آراء به شرح آینده به صدور رأی مبادرت می‌کند. رأی هیأت عمومی با توجه به استدلالهای مصرح در دادنامه های شماره 26/4/1391-220، 724 الی 11/10/1391-759، 20/8/1392-551 و 21/5/1392-362 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر این که: شوراها اسلامی شهر به موجب ماده 50 و تبصره ذیل آن از قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 برای تصویب عوارض محلی صلاحیت دارند و همچنین ممنوعیت وضع عوارض به درآمدهای مآخذ محاسبه مالیات توسط شوراها اسلامی و این که حوزه فعالیت بانکها محلی نبوده و کشوری می باشد و نیز پرداخت مالیات توسط بانکها بابت درآمد خود، اخذ عوارض از بانکها غیر قانونی و خارج از حدود اختیارات است، بنابراین با استناد به ماده 92 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری و با عنایت به آراء سابق الصدور هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در موارد مشابه، تعرفه عوارض برای سال 1393 مصوب شوراها اسلامی شهرها به شرح مندرج در گردش کار و ماده واحده مجوز اخذ عوارض استقرار شعب بانکها و موسسات مالی و اعتباری در شهر تهران مصوب چهل و دومین جلسه مورخ 13/11/1392 شورای اسلامی شهر تهران در خصوص اخذ عوارض استقرار بانک، عوارض و بهای سالیانه، عوارض بهای خدمات افتتاح و فعالیت سالیانه، عوارض و بهای خدمات شروع به کار و عوارض نصب و سالیانه عابر بانک خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شوراها اسلامی طرف شکایت تشخیص داده می شود و مستنداً به بند 1 ماده 12 و مواد 88 و 92 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 ابطال می شوند./ محمدجعفر منتظری رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری خیابان بهشت (ضلع جنوبی پارک شهر) دیوان عدالت اداری